

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради

Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського
проф. Лазаренко Н.Л.

" 20 "

2020р.

В И Т Я Ї

з протоколу № 9 фахового семінару кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського від 9 жовтня 2020 р.

1. ПРИСУТНІ: 12 науково-педагогічних і педагогічних працівників кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами, а саме:

1. Акімова Ольга Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами;
2. Бойчук Віталій Миколайович, доктор педагогічних наук, професор кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті;
3. Кобися Володимир Михайлович, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті;
4. Ковтонюк Мар'яна Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики та інформатики;
5. Коношевський Леонід Леонідович, кандидат педагогічних наук, професор кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті;
6. Кізім Світлана Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті;
7. Опушко Надія Романівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами;
8. Пінаєва Ольга Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами;

9. Столяренко Олена Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами;

10. Фрицок Валентина Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами;

11. Шевченко Людмила Станіславівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті;

12. Поліщук Анна Сергіївна, кандидат історичних наук, зав. відділом аспірантури та докторантури.

З присутніх – 6 докторів наук та 6 кандидатів наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Головуюча засідання – завідувач кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами, доктор педагогічних наук, професор Акімова О.В.

СЛУХАЛИ: Доповідь аспірантки кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Яковишеної Людмили Олексіївни за матеріалами дисертації: «Формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін», представленої на здобуття ступеня вищої освіти – доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта.

Науковий керівник: д. п. н., проф. Ковтонюк М.М.

Тема дисертації затверджена вченою радою Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 4 від 25.10.2017 р.) та узгоджена в Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні (протокол № 1 від 30.01.2018 р.).

Робота виконана на кафедрі педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

По доповіді було задано 10 запитань, на які доповідачка дала правильні та ґрунтовні відповіді. Питання задавали: завідувачка кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами, д. п. н., проф. Акімова О.В.; д. п. н., проф. Столяренко О.В.; д. п. н., проф. Фрицюк В.А.; д. п. н., проф. Бойчук В.М.; к. п. н., доц. Опушко Н.Р.; к. п. н., доц. Кобися В.М.; к. п. н., доц. Кізім С.С.; к. п. н., проф. Коношевський Л.Л.; к. п. н., доц. Пінаєва О.Ю.; д. п. н., проф. Шевченко Л.С.

3. Виступи присутніх.

З оцінкою дисертації виступили рецензенти: д. п. н., проф. Шевченко Л.С. та к. п. н., доц. Пінаєва О.Ю., які зазначили, що дисертаційна робота Яковишеної Л.О. за своїм змістом, рівнем наукової новизни, систематизацією матеріалу, висновками та пропозиціями становить завершене та самостійно виконане наукове дослідження. Дисертація «Формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін» виконана в межах визначеної теми, мети та завдань, а одержані наукові та прикладні результати щодо критеріїв, рівнів і показників сформованості фахової компетенції майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін підтвержені педагогічним експериментом. Практичні пропозиції щодо формування фахової компетенції майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін є певним внеском у теорію та методика професійної освіти. Методичний інструментарій і наукові положення детально розроблені та доведені до практичної реалізації, що підтверджується відповідними довідками. За своєю структурою наукова робота відповідає вимогам, що ставляться до дисертації на здобуття наукового ступеня – доктора філософії.

Рецензент, проф. Шевченко Л.С. висловила певні побажання:

1. Потребує доопрацювання вступ до дисертації, а саме пункти «мета дослідження», «предмет дослідження», «завдання дослідження», розширити пункт «практичне значення дослідження».

2. У параграфі 1.2. «Зміст і структура фахової компетентності майбутніх

молодших медичних спеціалістів» акценти зміщено у бік розгляду понять «компетентність», «професійна компетентність». Цей матеріал варто систематизувати та перенести у додатки, а в першому пункті більше уваги приділити аналізу та визначенню поняття «фахова компетентність майбутніх молодших медичних спеціалістів» та її складових.

3. Параграф 1.4. «Стан сформованості фахової компетентності студентів медичних коледжів», дуже цікавий, містить багато експериментальних матеріалів, проте дуже об'ємний. Уважаємо, що частину з них доречно перенести в III розділ, а в першому розділі (за потреби) представити тільки відомості про результати досліджень. Інструкції та методики, які не є основними результатами дисертації, доцільніше перенести в додатки.

4. Варто подумати над назвою розділу II «Педагогічні умови та методика формування фахової компетентності у професійній підготовці майбутніх молодших медичних спеціалістів», а по суті в розділі йде мова про структурно-функціональну модель і педагогічні умови формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін. І відповідно відредагувати назву розділу III в якому йде мова не про «Експериментальне обґрунтування ефективності педагогічних умов», а про експериментальну перевірку структурно-функціональної моделі.

5. Формулювання другої педагогічної умови і відповідно назва п. 2.3, «Розвиток особистісного самовдосконалення майбутніх молодших медичних спеціалістів активізацією самостійної й навчально-дослідницької діяльності в природничо-науковій підготовці» не відповідає фактичному матеріалу представленому у дослідженні.

6. Список літератури до розділів необхідно переглянути, скоротити і вилучити застарілі праці.

7. Висновки авторки доказові, випливають із аналізу значного фактичного матеріалу, однак висновки до розділів 2,3 потребують більшої конкретизації.

8. Висновки до дисертації потребують коригування та уточнення відповідно

до завдань дослідження.

9. Текст дисертації потребує до оформлення відповідно до вимог. А також скорочення, редагування та стилістичного доопрацювання, в ньому зустрічаються неточності, русизми, орфографічні та технічні помилки, наприклад в оформленні списку літератури, термінології (одні і ті самі поняття наведені по-різному), в оформленні посилань на таблиці та ілюстрації, оформленні додатків тощо.

10. Зважаючи на затребуваність методичних матеріалів щодо вивчення природничо-наукових дисциплін майбутніми медичними молодшими спеціалістами варто було б підготувати методичні рекомендації (особливо зважаючи на те, що про них заявлено у завданнях дослідження).

Рецензент, к. п. н., доц. Пінаєва О.Ю. запропонувала звернути увагу на зауваження:

1. Перелік прізвищ науковців, які досліджували проблему компетентнісної освіти (с.35, с.37, с.42) та професійної підготовки молодших медичних спеціалістів (с.46, с.54) доцільно було б подати в алфавітному порядку.

2. У таблиці 1.4. на с.68 складно з'ясувати, праці яких науковців були базовими для виділення ключових компонентів досліджуваної компетентності.

3. У запропонованій структурно-функціональній моделі формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів з-поміж засобів навчання варто виділити окремо технології навчання.

4. У підрозділах 2.2., 2.3., 2.4., доцільно було б детальніше описати методику поетапної реалізації процесу формування фахової компетентності майбутніх медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін відповідно до зазначених педагогічних умов та навчально-методичного супроводу.

5. У списку літератури джерела 42, 43 та 94 не відповідають ДСТУ 8302:2015.

6. У тексті спостерігаються недоліки стилістичного характеру.

Науковець зазначила, що разом з цим висловлені побажання та зауваження не знижують загальної позитивної оцінки проведеного дослідження.

Голова фахового семінару, завідувач кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами д. п. н., проф. Акімова О.В. зазначила, що наукові положення, висновки та рекомендації повністю обґрунтовані та аргументовані, містять наукову новизну та отримали необхідну апробацію на науково-практичних конференціях: 8 міжнародних, 7 всеукраїнських. У 26 публікаціях аспірантки відображені всі положення дисертації.

Головуюча на засіданні підкреслила, що розроблені дисертанткою методика формування фахової компетенції майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін на основі взаємозв'язку фундаментальної та фахової підготовки, запропоновано систему організації самостійної навчальної діяльності, що ґрунтується на інтеграції фундаментальної та фахової підготовки студентів і відповідає умовам кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу; створено комп'ютерно-орієнтований навчально-методичний комплекс вивчення природничо-наукових дисциплін у медичних коледжах, зокрема «Освітній веб-сайт викладача математики, фізики та астрономії, біофізики Яковишеної Л.О. для студентів медичних коледжів» та укладені авторські навчально-методичні посібники «Основи біологічної фізики та медична апаратура (у схемах і таблицях)» та «Астрономія (курс лекцій)» для студентів медичних коледжів є детальними та вичерпними, і дають можливість викладачам інших дисциплін використовувати ці інновації в своїй практичній діяльності в процесі професійної підготовки фахівців медичних спеціальностей.

У дисертації отримано нові науково обґрунтовані теоретичні й практичні результати, що в сукупності сприяють підвищенню якості та ефективності формування фахової компетенції майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін.

З характеристикою наукової зрілості здобувачки виступила науковий керівник професор Ковтонюк М.М., яка відзначила, що у процесі дослідження Людмила Олексіївна проявила себе сформованим фахівцем у галузі теорії і методики професійної освіти; виявила здібності до наукового пошуку, працелюбність,

самостійність у розв'язанні дослідницьких завдань. Написанням цієї дисертації Яковишена Л.О. показала свою наукову зрілість, достатню теоретичну підготовку, вміння аналізувати та узагальнювати фактичний матеріал, високий рівень ерудиції.

4. Заслухавши та обговоривши доповідь Яковишеної Людмили Олексіївни, а також за результатами фахового семінару, прийнято наступні висновки.

Дисертаційну роботу Яковишеної Людмили Олексіївни можна вважати завершеним, цілісним доробком у галузі теорії та методики професійної освіти. Робота написана гарним науковим стилем, виконана на достатньо високому теоретичному рівні, є чіткою і лаконічно послідовною та відповідає встановленим вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167).

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

З урахуванням зазначеного, на фаховому семінарі кафедри педагогіки, професійної та управління освітніми закладами **ухвалили:**

1) дисертація Яковишеної Л.О. є завершеною науковою працею, що має важливе значення для галузі знань 01 Освіта, а також відповідає нормативному змісту спеціальності 015 – Професійна освіта; затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Яковишеної Л.О. «Формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін»;

2) з урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Яковишеної Л.О. дисертація «Формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін» рекомендується для подання до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Результати відкритого голосування:

«за» – дванадцять осіб;

«проти» – немає;

«утримались» – немає.

Головуюча фахового семінару:

завідувач кафедри педагогіки,
професійної освіти та управління
освітніми закладами,
доктор педагогічних наук,
професор

Акімова О. В.

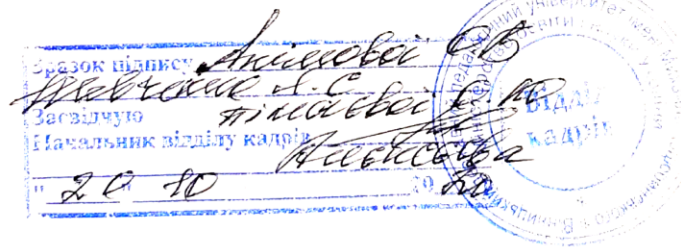
Рецензенти:

доктор педагогічних наук,
професор кафедри інноваційних
та інформаційних технологій

Шевченко Л.С.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки,
професійної освіти та управління
освітніми закладами

Пінаєва О.Ю.

« 20 » 10 2020 р.

Висновок

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Яковишеної Людмили Олексіївни «Формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін», представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (галузь знань 01 Освіта)

Актуальність теми дисертації. У сучасних умовах державотворення основний напрям модернізації медичної професійної освіти відображається у «Концепції розвитку вищої медичної освіти в Україні» та «Національній стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на 2015–2020 р.» й пов'язаний з реалізацією компетентнісного підходу. Це обумовлено необхідністю підвищення якості освіти в Україні, у тому числі і медичної, й зміною освітньої парадигми, що спрямована на підготовку висококваліфікованих молодших медичних фахівців.

Стрімкий розвиток науки та техніки, а особливо медичної, впровадження нових технологій і методик діагностики, лікування та профілактики захворювань вимагають відповідних змін в освітньому процесі підготовки медичних працівників. Тому дослідження Яковишеної Л.О. є, безперечно, актуальним, оскільки розв'язання завдань, що стоять перед сучасною медичною освітою, можливе за умови впровадження в освітній процес медичного коледжу традиційних та інноваційних методів і технологій навчання.

Фахова компетентність спеціаліста формується, головним чином, у процесі його професійної діяльності, проте в низці педагогічних досліджень обґрунтована думка про те, що формування компонентів фахової компетентності можливе в процесі навчання, причому засобами не лише фахових, а й природничо-наукових дисциплін. При цьому фізика, астрономія, математика, біологія, хімія, географія як фундаментальні природничі науки, відіграють роль системоутворюючого чинника формування компонентів фахової компетентності за рахунок реалізації

міжпредметних зв'язків, як засобу інтеграції змісту фундаментальної та фахової підготовки.

Аналіз наукового-педагогічних та методичних робіт з обраної проблематики дозволив виділити низку суперечностей в системі підготовки молодших медичних спеціалістів, основними з яких, є суперечності між: вимогами суспільства до підвищення якості фахової компетентності медичних працівників й існуючим рівнем їх підготовки в традиційній системі професійної освіти; важливістю теоретичного осмислення можливостей природничо-наукових дисциплін при розв'язанні проблеми формування фахової компетентності в процесі навчання майбутніх молодших медичних спеціалістів та невизначеністю педагогічних умов її здійснення; високими потенціальними можливостями фізики та біофізики із застосуванням інформаційних технологій у формуванні фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів та недостатністю знань щодо адаптації змісту і методів засвоєння природничо-наукового циклу в медичних коледжах для досягнення даної мети.

З огляду на вищезазначене дисертаційне дослідження Л.О. Яковишеної «Формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін», має як теоретичний, так і практичний характер, є своєчасним і актуальним.

Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дослідження виконувалось у межах науково-дослідної роботи Вінницького медичного коледжу ім. акад. Д.К. Заболотного за темами «Формування професійної компетентності у студентів через впровадження інноваційних технологій навчання та вдосконалення навчально-виховного процесу на основі розвитку самостійної та творчої активності викладачів та студентів» (протокол № 1 від 11 травня 2012 р.), «Розвиток мотивації студентів медиків до підвищення власної фахової компетентності шляхом досягнення успіху у природничо-науковій підготовці» (протокол № 1 від 2 вересня 2019 року).

Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів. Аналіз представленого до захисту наукового дослідження та публікацій дисертантки дозволяють дійти висновку про наукову обґрунтованість і достовірність викладених автором результатів. Структура дисертації ретельно продумана, логічно побудована й складається зі вступу, трьох розділів, висновків і списку використаних джерел до кожного розділу (297 найменувань), додатків, у яких представлено авторські й адаптовані до проблеми дослідження критерії, рівні та показники сформованості фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін.

Зважаючи на це можна констатувати, що достовірність одержаних висновків та обґрунтованість запропонованих рекомендацій визначається правильно обраними методологічними підходами, достатнім використанням наукового та емпіричного матеріалу. Кількість та якість використаних матеріалів, докладність їх аналізу створює передумови для забезпечення достатнього рівня достовірності дисертаційної роботи.

Використання результатів роботи. Одержані результати роботи апробовані та використовуються в практиці підготовки медичних сестер у Погребищенському медичному коледжі (довідка № 01- 36/192 від 18.06.2019 р.), Гайсинському медичному коледжі (довідка № 130 від 29.05.2019 р.), Могилів-Подільському медичному коледжі (довідка № 01/275 від 18.05.2019 р.), Бершадському медичному коледжі (довідка № 269 від 18.05.2019 р.), Вінницькому базовому медичному коледжі ім. акад. Д.К. Заболотного (довідка № 01- 01/312 від 1.09.2019 р.).

Ступінь новизни основних результатів дисертації. Наукова новизна, теоретична і практична значущість дисертації Яковишеної Л.О. визначається як теоретичними так і практичними результатами й полягає в обґрунтуванні теоретичних засад, розробленні рекомендацій формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін на основі взаємозв'язку фундаментальної та фахової підготовки.

Найбільш важливі результати, одержані в дослідженні, та їх наукова новизна полягають у наступному: *визначено* й теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів (розвиток мотивації майбутніх молодших медичних спеціалістів до підвищення власної фахової компетентності шляхом досягнення успіху в природничо-науковій підготовці; стимулювання прагнення студентів до самовдосконалення шляхом самостійної й навчально-дослідницької діяльності в природничо-науковій підготовці на основі адаптації традиційних та інноваційних технологій; інтеграція фундаментальної та фахової підготовки майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін); *розроблено* і теоретично обґрунтовано структурно-функціональну модель формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін; *обґрунтовано* й *охарактеризовано* структурні компоненти фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів (гносеологічний, праксеологічний, мотиваційно-аксіологічний); *визначено* критерії оцінки кожного з структурних компонентів (когнітивний, діяльнісно-операційний, особистісно-мотиваційний) та чотири рівні (низький (інтуїтивний), середній (рефлексивний), достатній (евристичний) і високий (творчий)) сформованості фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів; *уточнено* сутнісний зміст поняття «фахова компетентність майбутніх молодших медичних спеціалістів», під якою розуміємо цілісну, комплексно структуровану властивість, що поєднує рівень сформованості професійних знань, вмінь і навичок, клінічного мислення, цінностей, особистісних якостей фахівця, готовність до постійного саморозвитку й самовдосконалення, яка визначає здатність студента здійснювати професійну діяльність, розуміти й аналізувати характер професійних проблем відповідно до кваліфікаційних вимог медичного працівника; *удосконалено* зміст, форми, методи і засоби природничо-наукової підготовки майбутніх молодших медичних спеціалістів; *подальшого розвитку набули* шляхи професіоналізації предметної підготовки студентів в освітньому середовищі медичного коледжу.

Практична цінність результатів дослідження. В процесі роботи розроблено та впроваджено в освітній процес комп'ютерно-орієнтований навчально-методичний комплекс вивчення природничо-наукових дисциплін у медичних коледжах, «Освітній веб-сайт викладача математики, фізики та астрономії, біофізики Яковишеної Людмили Олексіївни» для студентів медичних коледжів (URL: <https://sites.google.com/view/lakovishena-ludmila>), авторські навчально-методичні посібники «Астрономія» (курс лекцій) і «Основи біологічної фізики та медична апаратура» (у схемах і таблицях) для студентів медичних коледжів, удосконалену робочу програму з дисципліни «Фізика та астрономія», онлайн-вправи сервісу Learning Apps із навчальних дисциплін «Фізика та астрономія» й «Основи біологічної фізики та медична апаратура», комплекс задач медичного змісту, інтелектуальний брейн-ринг «Юні астрономи», гурток «Зодіак». Укладено методичні рекомендації для викладачів природничо-наукових дисциплін.

Перелік наукових праць, що відображають основні результати дисертації. Результати дослідження Яковишеної Людмили Олексіївни опубліковані в достатній кількості наукових публікацій (26 наукових праць: 5 статей одноосібно – в провідних наукових фахових виданнях України; 1 – в співавторстві; 1 стаття одноосібно – в періодичному виданні Європейського Союзу (Чехія); 3 одноосібно – в матеріалах зарубіжних конференцій (Латвія, Литва, Казахстан); 12 тез одноосібно – в матеріалах конференцій; 1 навчально-методичному посібнику одноосібно; 2 навчально-методичних посібниках у співавторстві; 1 методичних рекомендаціях).

Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. Дисертаційна робота Яковишеної Л.О. є самостійно виконаною та завершеною науковою працею, в якій викладено авторський підхід щодо формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін. Усі наукові положення, що виносяться на захист, сформульовані автором особисто. Особистий внесок дисертантки в статті

«Аналіз рівнів сформованості фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін», написаної в співавторстві з Ковтонюк М.М., полягає у визначенні критеріїв і показників оцінки рівня сформованості фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів. Особистий внесок у навчально-методичному посібнику «Астрономія» (курс лекцій) в співавторстві з Ковтонюк М.М. дисертантці належить розробка навчально-методичного матеріалу із тем «Небесна сфера», «Астрономія та визначення часу», «Планети земної групи», «Планети-гіганти», «Малі тіла Сонячної системи», «Фізичні характеристики Сонця», «Фізичні характеристики зір», «Молочний шлях», «Світ галактик».

Дисертаційна робота складається з трьох розділів, кожний з яких характеризується певним внеском в обґрунтування, розроблення та експериментальну перевірку педагогічних умов і створення моделі ефективного формування фахової компетенції майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін.

Апробація основних результатів дослідження. Основні положення дисертаційної роботи обговорювались на *міжнародних* науково-практичних конференціях: «Фундаментальні та прикладні дослідження у сучасній науці» (Харків, 2017), «Інноваційні технології навчання в епоху цивілізаційних змін» (Вінниця, 2018), «Сучасні тенденції розвитку науки» (Київ, 2018), «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми» (Вінниця, 2018), «Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства» (Чернігів, 2017), «Scientific development of new eastern europe» (Riga, 2019) «Intellectual economics, management and education» (Vilnius- Ljubljana, 2019); «Challenges of science» (Almaty, 2019) та *всеукраїнських* конференціях: «Актуальні проблеми сучасної науки та наукових досліджень» (Вінниця, 2017), «Формування професіоналізму фахівця в системі безперервної освіти» (Переяслав-Хмельницький, 2018), «Підготовка конкурентоздатних фахівців: виклик сучасності» (Кривий Ріг, 2018),

«Актуальні проблеми сучасної науки та наукових досліджень» (Вінниця, 2018), «Стратегії інноваційного розвитку природничих дисциплін: досвід, проблеми та перспективи» (Кропивницький, 2019), «Шляхи удосконалення підготовки фармацевтів» (Харків, 2019), «Астрономія і сьогодення» (Вінниця, 2019).

Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення. Дисертаційна робота Яковишеної Л.О. за своїм рівнем наукової новизни, систематизацією матеріалу, висновками та пропозиціями становить завершене та самостійно виконане наукове дослідження. Зміст дисертації відповідає спеціальності 015 – Професійна освіта. Робота виконана в межах визначених теми, мети та завдань, а одержані наукові та прикладні результати щодо критеріїв, рівнів і показників формування фахової компетенції майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін і розроблення на їх основі відповідної моделі, є певним внеском у теорію та методику професійної освіти.

Дисертація Яковишеної Л.О. виконана на достатньо високому теоретичному рівні, написана гарним науковим стилем, є чіткою і логічно послідовною, а також сприяє вирішенню вагової наукової проблеми з теорії і методики професійної освіти.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності. Дисертаційну роботу 31.08.2020 р. було перевірено на плагіат програмним засобом «Unicheck» в Інформаційно-обчислювальному центрі ВДПУ. Результати перевірки: коефіцієнт подібності 5,24%; коефіцієнт цитування: 10,1%. Виявлені в роботі запозичення не мають ознаки плагіату і є правомірними. Під час перевірки посилань знайдено наявні окремі збіги з власними публікаціями, термінологією та посиланнями на літературу. Дисертація носить оригінальний, самостійний і завершений характер.

Висновки. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, в яких висвітлено основні результати наукового дослідження, а також урахувавши

результати фахового семінару (09.10.2020 р., протокол № 9), встановлено, що дисертація Яковишеної Л.О. є завершеною науковою працею, має важливе значення для галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, а також відповідає встановленим вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167). З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Яковишеної Л.О. дисертація «Формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін» рекомендується для подання до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча фахового семінару:
завідувач кафедри педагогіки,
професійної освіти та управління
освітніми закладами,
доктор педагогічних наук,
професор

Акімова О. В.

Рецензенти:
доктор педагогічних наук,
професор кафедри інноваційних
та інформаційних технологій

Шевченко Л.С.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки,
професійної освіти та управління
освітніми закладами

Пінаєва О.Ю.

Зразок підпису
Засвідчує
Бачальник відділу кадрів
" 20" 10 2020 р.

